

Het is bijna Pinksteren en na een onverwachte koude periode, lijkt het nu toch echt warm te worden. De weerman had het over 25 graden, dat belooft dus veel goeds. Misschien trekt u erop uit, maar ik hoop dat u nog wat tijd over heeft om deze Nieuwsbrief te lezen.

Van de lezing over het Kippenbruggetje heeft u al een uitgebreide uitnodiging gekregen maar toch even een herinnering. In deze Nieuwsbrief ook een verslag van de opening van de tentoonstelling "Ja Mevrouw", een terugblik op de HKB-wandelingen met gids, de nieuwe podcast over Musis Sacrum, een terugblik van Jan van der Laan en de geschiedenis van de Liftfabriek. Met het voorstellen van onze nieuwe voorzitter, Machteld Olthof, de reactie op de foto van april en vacature voor vrijwilliger als gastvrouw of -heer is het weer een volle Nieuwsbrief.

Ans van Egdom en Johanna Hébuterne

Rectificatie

Helaas is er in de nieuwsbrief van april een vervelende fout geslopen.

In het artikel over de Tapijtfabriek Scheerenberg werd gesproken over Rheinoud Scheerenberg, dat moet zijn Reinhard Scheerenberg.

Onze excuses voor de gemaakte fout.

Opening tentoonstelling "Ja Mevrouw"

Veel belangstelling was er op woensdag 20 mei voor de nieuwe expositie in de Oudheidkamer. De tentoonstelling "Ja Mevrouw" opende Koen Seubring zelf: "Toen ik begon aan deze tentoonstelling wist ik eigenlijk niet wat ik zou vinden. Het is tenslotte ook de eerste tentoonstelling die ik vormgeef."

De tentoonstelling gaat over het leven van dienstboden in Baarn rond 1900. Bezoekers worden meegenomen in de wereld achter de voordeur van de grote huizen en villa's. Over "Jonge meisjes die hun ouderlijk huis verlieten om ergens anders te gaan werken, over lange werkdagen, hard werken en duidelijke regels, maar ook over trots, humor, vriendschap en verbondenheid" aldus Koen "deze persoonlijke

Postadres: Postbus 326, 3740 AH Baarn • **Bezoekadres Oudheidkamer:** Hoofdstraat 1a, 3741 AC Baarn
Telefoon: (035) 54 303 77 (tijdens openingsuren) • **Openingstijden:** woensdag 14 - 16 uur, zaterdag 11 - 13 uur.
www.historischekringbaerne.nl • info@HistorischeKringBaerne.nl

verhalen maken zichtbaar dat dienstboden niet zomaar figuranten waren, maar mensen met een eigen leven, karakter en geschiedenis.”

Hij bedankte allen die verhalen, herinneringen, foto's en materiaal hebben gedeeld. In het bijzonder bedankte hij Machteld Olthof en Nora Hemerova van het tentoonstellingsteam en de werkgroep Oudheidkamer en Lisette Kuizinga voor de hulp.

Met de uitnodiging om zelf de verhalen te gaan ontdekken werd de toespraak afgesloten en ging iedereen de expositie bekijken.

De ingelijste persoonlijke verhalen aan der muur en de getoonde voorwerpen zorgden meteen voor veel herkenning, herinneringen en gesprekken.

De tentoonstelling is elke woensdag van 14.00 - 16.00 uur en elke zaterdag van 11.00 - 13.00 uur te bezichtigen in de Oudheidkamer.

De Historische Kring Baerne organiseert samen met Bibliotheek Baarn op 9 juni 2026 een lezing:

“Het Kippenbruggetje:

Een bijzonder bruggetje in Baarn”

Het Kippenbruggetje in Baarn staat centraal in een interessante lezing door bruggenbouwer Jan de Boer uit Baarn/Eembrugge. Tijdens deze middag vertelt hij over bijzondere bruggen uit Nederland en Vlaanderen, zoals beschreven in de nieuwste studie van de Nederlandse Bruggenstichting.

Een historische/monumentale brug is de ‘Kippebrug’ in Baarn. Deze brug, gebouwd in 1911, is een rijksmonument. Tijdens de lezing vertelt Jan de Boer meer over de geschiedenis van deze brug en waarom dit kleine bruggetje zo’n bijzondere plek verdient in de Nederlandse bruggenwereld.

 Dinsdag 9 juni

 Start: 14.00 uur (zaal open vanaf 13.30 uur)

 Bibliotheek Baarn, Hoofdstraat 1

De toegang is gratis.

Zie ook de podcast over het Kippenbruggetje op de website:

www.historischekringbaerne.nl/hkb-in-de-media/verhalen-van-baarn

Machteld Olthof – nieuwe voorzitter Historische Kring Baerne

Tijdens de laatste bestuursvergadering is Machteld Olthof benoemd tot voorzitter van de

Historische Kring Baerne. Hierbij stelt ze zich aan u voor.

“Ik ben al sinds de jaren '70 lid van de Historische Kring, in eerste instantie als lid van de Werkgroep Archeologie. De laatste jaren ben ik actief vrijwilliger geworden: ik ben ruim 6 jaar secretaris van de vereniging geweest en ook nog enkele jaren algemeen bestuurslid. Alhoewel ik geen Barinees ben (ik ben geboren in Alkmaar), woon ik toch alweer ruim 50 jaar in Baarn. Ik weet nog dat de Laanstraat een winkelstraat met doorgaand verkeer was, en er nauwelijks een plant of een boom te bekennen was. Het politiebureau stond nog aan de Stationsweg en in de Tedingh van Berkhoutstraat kon je aan het loket van het postkantoor je postzegels kopen en je pakjes wegbrengen.

Geschiedenis is belangrijk en vooral ook heel leuk en boeiend. Tijdens mijn studie Engelse taal- en letterkunde aan de Universiteit van Utrecht had ik als bijvakken Geschiedenis van de Middeleeuwen en Runologie, en verdiepte ik me in Oud Engels. Die liefde voor geschiedenis breng ik mee in mijn nieuwe functie, naast veel ervaring in het omgaan met mensen en het structureren en organiseren: ik heb 25 jaar lesgegeven aan het Baarnsch Lyceum en was daar ook coördinator Culturele en Kunstzinnige Vorming.

Samen met u wil ik de HKB zichtbaarder maken. Nog te veel mensen kennen ons en de geschiedenis van Baarn niet of nauwelijks. Daar gaan we samen verandering in brengen. Doet u mee?”

De Oudheidkamer zoekt informatie

In de Nieuwsbrief van april werd door de Oudheidkamer informatie gevraagd over de foto van het Theehuis in de Lage Vuursche. Daarover kwam een mail binnen van Toos Ruiters:

"Het theehuis de oude beuk was van de familie Kregten, en stond op de Vuursche Steeg precies tegenover de 300 Roedenlaan waar nu het huis staat van de heer de Rooy van de Remia fabriek. Het was een gezellige kleine kiosk".

Reactie van een medewerker van de Oudheidkamer:

"Door dit antwoord zien we nu pas dat het een klein kioskje is welke staat voor de het pand "Ons Thuis" Hierbij een foto van dit pand, dat ooit stond recht tegenover de 300 Roedenlaan aan de Vuursche Steeg. Toen woonde daar de familie Kregten. Het pand is inmiddels afgebroken. Oorspronkelijk bewoner was Benjamin Veldhuizen, bosbaas van kasteel Groot Drakenstein".

Hierbij een nieuwe vraag van de Oudheidkamer.

Recht tegenover het station voor de Paardenkastanje met de metalen bank eromheen is het jaartal 1913 in de 2 gedeeltes in steentjes gelegd. Zowel het getal 19 als 13 is in kiezelstenen daar neergelegd, op de rand van het Amaliapark, met een onderlinge afstand van ongeveer 4,5 m.

Wie kan er meer over deze herdenkingsstenen vertellen. Waarom liggen deze hier? Wanneer zijn deze daar neergelegd en door wie?

Graag uw informatie sturen naar communicatie@historischekringbaerne.nl

Podcast: Verhalen van Baarn (Harmen de Boer)

In het kader van "Verhalen van Baarn" staat er een nieuwe aflevering over de schouwburg "Muis Sacrum" op de website van de HKB. Deze aflevering beschrijft de opkomst en neergang van deze iconische schouwburg die in Baarn aan de Nicolaas Beetslaan in 1928 gebouwd werd op initiatief van gegoede Baarners. Dit destijds in geheel Nederland bekende theater heeft om uiteenlopende redenen slechts een kleine 50 jaar mogen bestaan en is na een lange periode van verval uiteindelijk in 1976 gesloopt.

www.historischekringbaerne.nl/hkb-in-de-media/verhalen-van-baarn

Gastvrouw of -heer gezocht voor de zaterdagmorgen.

Zoals elke vereniging draait ook de Historische Kring Baerne op een grote groep vrijwilligers. De meesten zijn werkzaam in verschillende werkgroepen. Tijdens de openingstijden van de Oudheidkamer zijn er altijd een paar mensen aanwezig die de bezoekers ontvangen en helpen aan informatie. Voor de zaterdagmorgen wordt er gezocht naar een extra gastvrouw of -heer. Heeft u belangstelling voor de Baarnse geschiedenis, heeft u wat tijd over en wilt u komen helpen dan bent u van harte welkom. Reacties kunt u sturen naar info@historischekringbaerne.nl

Honderd jaar geleden (Jan van der Laan)

Werden alle toen bekende grafheuvels in de Baarnse bossen onderzocht?

Het initiatief tot de grafheuvelonderzoeken in de jaren 1926 en 1927 is uitgaan van de heer F.E. Baron van Heerdt van 't Benthuis te Baarn. In juli 1925 schreef hij Dr. A. E. van Giffen, directeur van het Biologisch-Archeologisch Instituut in Groningen, aan met het voorstel om op zijn kosten enkele grafheuvels in de Baarnse bossen te onderzoeken op voorwaarde dat hij toestemming hiertoe verkreeg van de betreffende grondeigenaren.

F. E. Baron van Heerdt

Dr. Van Giffen, met wie de Baron kort daarvoor kennis had gemaakt, toonde zich in een schriftelijke reactie zeer ingenomen met deze uitnodiging. Hiermee zou een sedert jaren gekoesterde wens in vervulling kunnen gaan om eindelijk grafheuvels in het midden van het land te onderzoeken en daarmee de omstreden koepelgraftheorie van Dr. J.H. Holwerda, directeur van het Rijksmuseum van Oudheden te Leiden, te weerleggen.

De heer Van Heerdt nam op zich om, met hulp van zijn personeel, de Baarnse bossen af te zoeken naar grafheuvels.

Hij ontdekte 6 grafheuvels op Landgoed Groot-Drakenstein, 9 grafheuvels op Landgoed Pijnenburg en 3 grafheuvels op het Domein Soestdijk.

Ook zou Van Heerdt contact opnemen met alle grondeigenaren en ze op de hoogte brengen van het voornemen tot onderzoek.

Afgesproken wordt om in januari 1926 per fiets een bezoek aan de grafheuvels te brengen waarna Van Giffen een keuze kan maken welke grafheuvels hij wil onderzoeken.

Zowel de heer Insinger van Pijnenburg, de heer Lothe van Doelen Grothe, stiefvader van de erven Bosch van Drakenstein, en de Intendant van Soestdijk gaven toestemming voor de opgravingen.

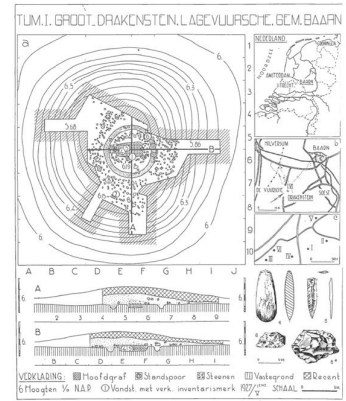

Dr. A. E. van Giffen

Van mei 1926 tot Juni 1927 werden in twee periodes alle grafheuvels, soms uitgebreid zoals die te Lage Vuursche, en soms "alleen op de vondst" onderzocht.

Van het onderzoek op Groot Drakenstein is een uitgebreid opgravingsrapport met tekeningen en foto's van de grafheuvels en van de vondsten gemaakt dat in bezit is van de Werkgroep Archeologie (ARWE).

Het vondstmateriaal is destijds overgedragen aan het Provinciaal Utrechts Genootschap voor Kunsten en Wetenschappen te Utrecht.

Liftenfabriek Baarn

Eens was er in Baarn een liftenfabriek, gevestigd aan de Heemstralaan nummer 5. Dirk Vis (1854-1922) runde samen met zijn compagnon Samuel Timmers Verhoeven een smederij annex scheepswerf in Wormerveer, genaamd 'De Zaan'. Zij produceerden stoomketels, roeiboten, vrachtschuiten en heel voorzichtig ook liften. Ook grotere schepen werden er gebouwd, soms waren er 50 man werkzaam.

Maar in 1905 ontstond er onmin, er kwam een einde aan de samenwerking, Vis stapte eruit en vertrok naar Baarn, waar de welgestelden woonden. Deze wilden graag liften

laten aanbrengen in hun villa's om levensmiddelen door het huis te transporteren. Vis vestigde zich aan de Heemstralaan nr. 5, daar was al eerder een smederij gevestigd en in de tuin kon een grote houten werkplaats worden gebouwd.

Hij leverde liften, zowel met de hand bediend als elektrisch, aan ziekenhuizen en particulieren, zoals bijvoorbeeld aan de familie Bentinck om doodskisten te transporteren op de begraafplaats van Amerongen.

In 1922 overleed Dirk, zijn zoon Jacob nam de zaak over. In 1948 verkocht Jacob het bedrijf aan Arend van Ommen, wonende aan de Heemstralaan nr. 9.

Drie jaar later verkaste deze naar nummer 5. Hij noemde de zaak Liftenfabriek Baarn, ofwel LFB.

De liften werden ter plaatse in elkaar gezet, de onderdelen gingen daar per spoor naartoe of werden vervoerd door het vervoersbedrijf Van der Woord in Baarn.

In 1961 nam zijn zoon Bert het bedrijf over. Bert ging er flink tegenaan, deed zaken met Suriname en vestigde een liftenfabriek in Paramaribo. Tijdens zijn afwezigheid werden de zaken in Baarn gerund door zoon Bram.

De zaken gingen voorspoedig, grote en kleine liften werden geleverd, bestemd voor personen, maar ook voor boeken of voor keukengebruik.

Bert hield ervan om technische problemen, hoe ingewikkeld ook, op te lossen. Dat deed hij met 5 tot 6 personeelsleden, maar eigenlijk deed de hele familie mee, ook zijn vrouw die tijdens haar huishoudelijke besommeringen ook nog eens aan de telefoon zat om haar man op te trommelen als hij ergens nodig was.

Er werd keihard gewerkt, overal in het land werden zaken gedaan, bijvoorbeeld bij Hotel Schiller in Amsterdam, maar ook bij hotel Zeiler en het Leger des Heils in Baarn.

Het bedrijf was vooral sterk in het leveren van liften op maat. Bovendien, zo stelde Van Ommen, waren ze buitengewoon veilig, een lift valt hoogstens omhoog vanwege de sterke staalkabels, zo placht hij te zeggen.

Het grootste karwei was voor Bert zijn aandeel in de Deltawerken. Alleen hij kon die klus klaren vanwege het maatwerk, andere bedrijven werkten met standaardmaten. Het betrof hier een lift voor een groot ponton, de Mytilus, dat in 1979 in de vaart kwam voor de bouw van de stormvloedkering in de Oosterschelde, een ongelooflijk zwaar karwei, waarbij zijn medewerkers ook nog eens 1 voor 1 bedankten voor de eer.

In 1980 kreeg hij zoveel opdrachten dat het bedrijf uit zijn jas groeide en er voor meer ruimte werd uitgeweken naar Almere, waar de grond ook nog eens goedkoper was.

In 2018 overleed Bert na hard en veel werken en werd de liftenfabriek officieel gestopt. Zijn twee zoons, ook aangestoken door het liftenvirus, zijn nog altijd werkzaam in de branche.

De liften van Van Ommen zijn nog steeds in bedrijf, zowel klein als groot, van keukenliften tot Deltawerken.

Op pad met de HKB

Op 3 en 17 mei kon er met een gids van de Historische Kring gewandeld worden in Baarn. Hilde van Kuyeren was gids bij de Koetshuizenwandeling en Peter Bakker bij de wandeling "Baarn in de Tweede Wereldoorlog." Veel mensen hadden zich opgegeven. Hierbij een verslag.

Hilde: "Zondagmorgen 3 mei om 11 uur stonden we met een groep bij het paard op de Brink klaar om de koetshuiswandeling te beginnen. Gelukkig was het droog. Baarn heeft zoveel historie dat er ook veel te vertellen is over alles wat je zoal tegen komt. De koetshuizen vertellen veel over alle grote buitens en meest verdwenen villa's. De wandeling is ook te downloaden op de site van de HKB zodat iedereen zelf kan lopen maar

zoals de reactie was, "Het is leuk als een gids van alles vertelt, het samen te doen en je leert weer nieuwe mensen kennen. Dus we gaan dit vaker doen."

Peter: "Afgelopen zondag 17 mei is de gloednieuwe wandeling 'Baarn in de Tweede Wereldoorlog' voor het eerst gelopen. Een geïnteresseerde groep van 17 wandelaars (waaronder 6 leden van de HKB) liep door Hoog Baarn waar stil werd gestaan op 26 bijzondere plekken.

Veel deelnemers waren verrast door feiten die men nog niet kende. Als voorbeeld: wist u dat Anton Mussert in Baarn heeft gewoond? En dat Churchill in een cabrio in 1946 de Emmabrug over gereden is? En dat verzetsstrijder Gerrit van der Veen ook beeldhouwer was en het monument voor Koningin Emma heeft gemaakt?

Een aantal reacties van de deelnemers: 'mooie en interessante wandeling', 'inhoud was prima' en 'leuk om op deze manier nog meer van Baarn te horen'. Het is de bedoeling om deze wandeling jaarlijks te gaan doen, voor het eerst weer in april/mei volgend jaar.

Bij voldoende animo is het overigens ook mogelijk om voor een ander moment af te spreken.

Wisselexposities in Museum Soest tot en met 26 juli 2026

Expositie *Hélène Mooren*

Haar schilderkunst komt voort uit een samenspel van ervaringen en het verwerken van het toeval, met als begin een lijn, een gebaar of een kleur. De gebaren, de sensaties, verflagen, intuïties en beslissingen en ook de pauzes en herhalingen bouwen langzamerhand haar schilderij op. Ze gebruikt opeenvolgende lagen met een voorkeur voor doorzichtigheid, die doet denken aan de tijd die voorbijgaat.

Expositie *'Keramik en Zo' van Sylvia Swaab*

De afgelopen jaren richt zij zich vooral op het maken van keramiek en, in mindere mate, ook mozaïek. Naast het creatieve heeft Sylvia ook een grote passie voor dieren en de natuur. Voor haar ideeën voor het maken van keramiek laat zij zich dan ook graag inspireren door alle prachtige flora en fauna om ons heen en ook door mooie natuurfoto's, afbeeldingen en kunstvoorwerpen.

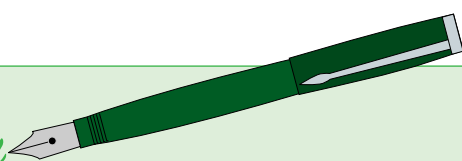
Expositie *Meertje Kaal: kunst en verhalen in armoede en vrijheid*

Deze expositie is samengesteld door Victor en Patricia Adèr (zoon en dochter van Sylvia Swaab). Meertje Kaal was geen kunstenaar van de rechte lijn. Haar leven was grillig, soms hard, soms uitbundig, vaak vurig en getekend door armoede. Ze groeide op in Wormerveer, in de omgeving van haar oom, kunstenaar Jaap Kaal, en ontwikkelde al vroeg een eigen blik op de wereld. Niet de keurige buitenkant interesseerde haar, maar juist wat daaronder lag: de rafelrand, de melancholie, de gekte, de schoonheid van het onaffe en het menselijke.

Informatie over deze wisselexpositie, openingstijden en toegangsprijzen op: www.museumsoest.nl

Agenda

Tentoonstelling "Ja Mevrouw" in de Oudheidkamer van de Historische Kring Baerne over leven van de dienstboden in Baarn.

Openingstijden: woensdag van 14.00 – 16.00 uur en zaterdag van 11.00 – 13.00 uur.

9 juni Lezing van de HKB en Bibliotheek Baarn door Jan de Boer over het Kippenbruggetje. Locatie Bibliotheek Baarn, aanvang 14.00 uur, zaal open 13.30 uur, toegang gratis.

Om alvast te noteren in de agenda:

14 oktober 2026 Excursie van de Historische Kring Baerne en Historische Vereniging Soest naar Kampen. Een prachtige stad aan de IJssel.

Meer informatie volgt. Aanmelden kan al wel via mail excursies@historischekringbaerne.nl

